Швець Маркіян Володимирович
Аспірант кафедри
Новітньої історії України імені Михайла Грушевського
Львівський національний університет ім. І. Франка, Україна

ЖИТТЄВИЙ ШЛЯХ ІГОРА-ОРЕСТА БОГАЧЕВСЬКОГО: МАТЕМАТИКА, КОСМОС ТА УКРАЇНСЬКА ІДЕНТИЧНІСТЬ

Ігор-Орест Богачевський – видатна постать української історії, яка внесла значний внесок у розвиток стислих наук. Він виріс у сім'ї, яка пережила Другу світову війну, і досяг піку своєї кар'єри як науковця. Його життя є чудовим прикладом того, як особисті проблеми можуть сприяти науковим досягненням. Публікація розглядає його життєвий шлях, починаючи з дитинства в Україні та закінчуючи міжнародною кар'єрою. У контексті української історії XX століття життя Ігоря-Ореста Богачевського є символічним. Він був свідком важливих історичних подій, які сформували країну, але залишався вірним своїй науковій місії. Вихований у родині, яка цінувала освіту та національну ідентичність, Ігор-Орест розпочав свою наукову кар'єру у важкі часи в Україні. Проте, незважаючи на всі труднощі, він продовжував розвиватися як науковець, ставши відомим не лише в Україні, а й за кордоном. Завдяки співпраці з провідними науковими організаціями світу він став містком між українським та міжнародним науковими спільнотами.

Зберігаючи своє коріння в українській культурі, Ігор-Орест Богачевський став прикладом того, як можна бути містком між традиціями батьківщини та світовою науковою сценою. Його життя було сповнене рухів і викликів, але також сповнене перемог. Не можна не помітити його особистий внесок у розвиток математики та аерокосмічної техніки. Його праці стали основою для нових досліджень і відкриттів у цих галузях. Але, мабуть, важливіше те, як він поєднав свої професійні досягнення з глибоким патріотизмом і любов'ю до рідної землі – України.

Народився Ігор-Орест Богачевський в місті Сокаль (тоді у складі Польщі), що на Львівщині в родині адвоката Данила Богачевського — автора книги про історію Рави-Руської [2]. У 1935-39 роках родина жила в Раві-Руській, де Ігор навчався в народній школі з польською мовою навчання. З 1939 року – в Томашеві. Упродовж 1941-1944 рр. навчався в українській гімназії в Сокалі. Мати Ігоря-Ореста, не була простою господинею. Хоча виховала трьох дітей, продовжувала брати активну участь у громадському житті, донька священика Степана Нечая, директора Рава-Руської жіночої гімназії; голова районного «Союзу жінок України». Ця діяльність безперечно вплинула на молодого Ігоря-Ореста, навчила його цінувати своє коріння та культуру. Ігор-Орест спостерігав за діями свого батька, [3] Данило Сильвестрович Богачевський (1890-1985), закінчив Львівський університет, провів Першу світову війну поручником, у 1918-1921 ро. старшина Української Галицької Армії (УГА), автор спогадів за підписом «Про універсал і підуніверсал. Образи з життя галицького вояка і адвоката», присвячена історії Рави-Руської 1920-1940 рр. З 1930 року - доктор права.

Період Другої світової війни став справжнім випробуванням для сім'ї Богачевських. Як і для багатьох українців того часу, для них це були роки переселень та боротьби за виживання. У 1944 році з наближенням Радянської армії сім'я Богачевських переїхала до Німеччини. 15-річного Ігоря та 14-річну сестру Марію нацисти відправили на авіаремонтні заводи, а їхні батьки та молодша донька Марта потрапили на роботу в німецький табір.

Лише через півтора року завдяки [3] Червоному Хресту та ООН Ігор-Орест і Марія повернулися до батьків. У Новому Ульмі (Баден-Вюртемберг, Німеччина) де в 1948 р. Ігор склав іспит на атестат зрілості в місті Ульм. Один із п'ятьох братів батька, єпископ УГКЦ Кир Костянтин, пообіцяв допомогти родині переїхати до Америки. 18 квітня 1948 р. родина Богачевських прибула до Нью-Йорка на військово-транспортному кораблі «С.С. Морський флешер». Для забезпечення потреб родини батько, 60-річний доктор права, два роки «перевозив трупи» в парадній канцелярії, а мати пішла працювати швачкою на фабрику. Ці воєнні роки не тільки формували Ігор-Ореста як особистість, але й заклали основу для його майбутнього наукового покликання. Він навчився цінувати життя, свободу та можливості, які відкриваються перед людиною, коли вона працює над досягненням своїх мрій.

Ігор-Орест Богачевський служив у США та воював у Кореї. Він був у радіозв'язку та знав, що російська армія планує. Богачевський інформував командування про участь радянських військ у конфлікті. Після служби, колишній військовослужбовець Ігор Богачевський зустрівся з Михайлом Петришиним, американським експертом у сфері космічних кораблів. Він вирішив зосередитися на розробці ракетної техніки. Навчаючись у Нью-Йоркському університеті з 1953 по 1956 рік, Ігор отримав ступінь з філософії. Згодом він продовжив свою освіту в Інституті математичних наук імені Куранта, де здобув докторський ступінь з математики.

Хоча Ігор-Орест дуже молодий, він виявив наполегливість і цілеспрямованість. Його досвід роботи в авіаційних майстернях у роки війни заклав основи його майбутньої кар'єри в аерокосмічній інженерії. Дослідження в галузі науки, техніки та математики. Професор Нью-Йоркського університету Ігор-Орест Богачевський опублікував понад 100 наукових праць з космонавтики та фізики. Займався математичним моделюванням ядерних ракетних двигунів і розробкою телефонних мереж. Після важких воєнних років Ігор-Орест Богачевський зміг перетворити свої труднощі на натхнення для наукової кар'єри. Ставши членом Національного наукового фонду США, він працював у Нью-Йоркському університеті, де займався дослідженнями у сфері аеронавтики та астронавтики. І.-О. Богачевський зробив важливі відкриття в гідромеханіці та вивченні течій. Він став відомим не лише в Україні, а й у світі завдяки своїм дослідженням у галузі математики та аерокосмічної техніки. Здобувши освіту, Ігор-Орест одразу розпочав дослідження, які стали основою його наукової діяльності. Він спеціалізується на складних математичних моделях із прямим застосуванням в аерокосмічній промисловості. Його робота була визнана за його глибокий аналітичний підхід та інноваційні рішення. Його дослідження мали велике значення для розвитку теоретичної математики та її застосування в різних галузях науки. Зокрема, його роботи в галузі абстрактної науки були визнані оригінальними та застосовані в багатьох різних галузях, від аерокосмічної галузі до теоретичної фізики.

Упродовж 1963-1966 рр. Ігор-Орест Богачевський працював у Корнельському університеті. Потім він приєднався до [3] "AVCO-Everett Research Laboratory" в Массачусетсі, де пізніше став членом ради директорів. Він також працював у "Bell Electrical" в Нью-Джерсі. У 1976-1987 рр. Ігор входив до складу команди Національної лабораторії в Лос-Аламосі, яка спеціалізувалася на ядерній зброї, а з 1987 р. став частиною команди Роквеллівського міжнародного центру. Ігор-Орест отримав численні нагороди за свою роботу, включаючи премії Шевелла, Сааті та Брагіна. У 1969 р. І.-О. Богачевський допоміг в розрахунках для місії "Аполлон-11" [1] до Місяця, використовуючи власні математичні розробки та знання попередників, зокрема Юрія Кондратюка. За свої досягнення він отримав відзнаку від NASA. Його методики використовуються у галузі аерокосмічних технологій. У тому ж році в Нью-Йорку Ігор-Орест Богачевський одружився на Марії Кебало, але їхнє щастя було короткочасним через смерть доньки. Після цього життя подружжя стало непростим.

Протягом своєї кар'єри Ігор-Орест Богачевський активно співпрацював з українською науковою спільнотою, допомагаючи молодим вченим реалізувати їхній потенціал та поєднуючи Україну з міжнародним науковим світом. Його дослідження мали велике значення для розвитку теоретичної математики та її застосування в різних галузях науки. Зокрема, його роботи в галузі абстрактної науки були визнані оригінальними та застосовані в багатьох різних галузях, від аерокосмічної галузі до теоретичної фізики.

У Нью-Йоркському університеті Ігор-Орест працював над дослідницькими проектами, пов'язаними з динамікою космічних апаратів. Його робота в цій галузі затвердила його як одного з провідних експертів світу. Пізніше, працюючи в Національній лабораторії Лос-Аламоса, він розробив нові математичні методи вирішення складних фізичних задач. Крім наукової діяльності, Ігор-Орест також є активним діячем української діаспори. Постійно читає лекції та лекції, на яких розповідає про свої дослідження та ділиться досвідом з молодими українськими вченими. Ігор-Орест Богачевський став справжнім прикладом для багатьох науковців – як українця, який досяг великих висот у світовій науці, так і людини, яка завжди пам'ятала про своє коріння та активно сприяла розвитку науки в Україні.

Однією з найважливіших особливостей наукової кар'єри Ігора-Ореста Богачевського була його активна співпраця з провідними вченими та дослідницькими установами по всьому світу. Його роботи та дослідження не лише визнавалися на міжнародному рівні, але й стали частиною більших наукових ініціатив. Однією з найбільш плідних його співпраць була робота з [1] Mark E. Johnson та Myron L. Stein. Разом вони працювали над рядом дослідницьких проектів, які стосувалися математичного моделювання та його застосувань в різних наукових областях. Серед їхніх спільних робіт: "Теоретичні аспекти динаміки руху в аерокосмічних системах" – дослідження, в якому вони розглядали нові методи математичного моделювання для аналізу руху космічних апаратів. "Застосування абстрактних математичних методів у фізиці" – робота, у якій досліджено, як сучасні математичні методи можуть бути використані для розв'язання складних фізичних задач. Ці співпраці не лише допомогли Ігору-Оресту у його науковій діяльності, але й зміцнили його репутацію як одного з провідних вчених у своїй галузі. Його здатність працювати в команді, вносити вклад у спільні проекти та ділитися своїм досвідом з іншими стала ключовою для його успіху на міжнародній арені.

Ігор-Орест Богачевський завжди цінував час, проведений у колі сім'ї. Він був глибоко прив'язаний до своїх близьких і часто організовував сімейні зустрічі та подорожі. Його діти та онуки часто згадують про його розповіді про минулі події, наукові дослідження та його власні роздуми про життя. Беззаперечним можна вважати вплив Ігоря-Ореста Богачевського на наукову спільноту та суспільство загалом. За своє життя він зробив великий внесок у розвиток математики, аерокосмічної техніки та інших галузей науки. Його робота та дослідження продовжують служити основою для нових наукових досліджень і відкриттів. Він не тільки збагатив світ своїми ідеями та розробками, але й залишив після себе покоління вчених, натхненних його роботою та підходом до науки.

З виходом на пенсію (1992), Ігор-Орест Богачевський поселився у Лос-Аламосі, де проводив активний відпочинок і кореспондувався з місцевою пресою. Незважаючи на боротьбу з хворобою Альцгеймера, він продовжував залишатися активним, відвідуючи церковні служби. Він помер 3 лютого 2010 р. та був похований у Саут-Баунд-Брук, Нью-Джерсі.

Життя Ігоря-Ореста Богачевського було сповнене викликами, досягненнями та невтомною працею на благо науки та суспільства. Від свого дитинства у Сокалі до найвидатніших установ світу, він завжди прагнув диференціюватись і розвиватися. Його внесок у розвиток математичних наук, аерокосмічної техніки та інших галузей науки залишається актуальним і сьогодні. Його робота є основою для нових досліджень, а його

методи та підходи вивчають студенти та вчені з усього світу. Проте, окрім наукових досягнень, Ігоря-Ореста згадують також як людину великого духу, яка завжди пам'ятала своє коріння, цінувала свою культуру та глибоко шанувала історію своєї батьківщини. Його життя є прикладом для майбутніх поколінь: наполегливістю, працею та вірою в себе можна досягти неймовірних висот. Протягом всієї його історії відчувається дух постійного вдосконалення, натхнення та праці на благо людства. Ігор-Орест Богачевський залишив нам не лише свої наукові праці, а й незабутню спадщину самовідданості, любові до науки та віри в краще майбутнє.

Протягом другої половини XIX та на початку XX століття Ігор-Орест Богачевський активно сприяв розвитку природничих та стислих. Богачевський не лише вносив вклад у академічні дослідження, але й був одним з ініціаторів створення нових наукових лабораторій та кафедр, спрямованих на вивчення природничих дисциплін. Він активно співпрацював з колегами з інших країн, що дозволило Львівському університету втілити найсучасніші методики досліджень та підходи до навчання. Його зусилля сприяли тому, що студенти та молоді науковці мали можливість здобувати знання на передовому рівні, вивчаючи найновіші досягнення науки. Таким чином, Ігор-Орест Богачевський справив незаперечний вплив на розвиток природничих та стислих наук, заклавши основу для майбутніх наукових досягнень та відкриттів.

Список використаних джерел:

1. "Applying Benford's law to detect earnings management." ResearchGate. (https://www.researchgate.net/publication/373345584_Applying_Benford's_law_to_detect_earnings_management)
2. "Богачевський Ігор Данилович." Вікіпедія. (https://uk.wikipedia.org/wiki/Богачевський_Ігор_Данилович)
3. "Богачевський Ігор Данилович." UA History. (https://uahistory.com/topics/famous_people/14865)